

Η Ελλάδα, το Ισραήλ και οι αμυντικές βιομηχανίες

Γράφει ο: Δημήτριος Περδίκης

Λίγο μετά το τέλος του Β΄ παγκοσμίου πολέμου στην τότε υπό βρετανική εντολή Παλαιστίνη, όλοι ετοιμάζοντο για τα επερχόμενα. Η εβραϊκή κοινότητα υπό την ηγεσία του μετέπειτα πρωθυπουργού του Ισραήλ Νταβίντ Μπεν Γκουριόν ετοιμάζε το κράτος του Ισραήλ. Καταλαβαίνανε πως τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας θα ακολουθούσε μία επίθεση από όλες της αραβικές χώρες και όπλα για κάτι τέτοιο δεν διέθεταν.

Ο Μπεν Γκουριόν έστειλε τότε μία επιτροπή στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου οι σχεδιασμοί περνούσαν από την οικονομία του πολέμου στην οικονομία της ειρήνης. Έτσι, οι πολεμικές βιομηχανίες ξεπουλούσαν τα μηχανήματα παραγωγής κάθε είδους όπλων για να επενδύσουν σε άλλου είδους παραγωγές.

Η επιτροπή κατορθώνει να αγοράσει σαν ανακυκλώσιμα μέταλλα (σκραπ) μεγάλη ποσότητα μηχανημάτων από τις τέως πολεμικές βιομηχανίες. Τα μηχανήματα φορτώνονται σε ένα καράβι και ξεφορτώνονται σε κάποια ερημική ακτή της Παλαιστίνης. Κάτω από την μύτη των Βρετανών και με απόλυτη μυστικότητα τα μηχανήματα μεταφέρονται σε κάποιες αποθήκες και εκεί αρχίζει η παραγωγή όπλων και πυρομαχικών.

Στις 14 Μαΐου του 1948 το Ισραήλ διακηρύσσει την ανεξαρτησία του. Αμέσως αραβικές χώρες τους επιτίθενται. Οι ομάδες άμυνας, που ουσιαστικά είναι οι ένοπλες οργανώσεις Στερν και Χαγκάνα, κατορθώνουν να σταματήσουν τις αραβικές στρατιές και να τις νικήσουν.

Το Ισραήλ με ελάχιστο κόστος είχε βάλει τα θεμέλια μίας αμυντικής βιομηχανίας που παράγει όπλα και πυρομαχικά: Πυραύλους, άρματα μάχης, μαχητικά αεροπλάνα και πλοία. Σήμερα το 10% της παγκόσμιας παραγωγής οπλικών συστημάτων γίνεται στο Ισραήλ. Συνεισφέρει στον κρατικό προϋπολογισμό με έσοδα 3,5 δις δολάρια ετησίως. Εξάγει όπλα σε πολλές χώρες ύψους 7 δις δολαρίων (2012). Στον χώρο της αμυντικής βιομηχανίας της χώρας απασχολούνται σήμερα 50.000 εργαζόμενοι.

Όταν το 1948 το Ισραήλ έγινε ανεξάρτητο κράτος, η Ελλάδα βρισκόταν στην δίνη ενός καταστροφικού εμφύλιου σπαραγμού. Η μεγάλη υπερατλαντική φίλη και σύμμαχος χώρα, όπως τότε ήταν η συνήθης αναφορά για τις Ηνωμένες Πολιτείες, εφοδίαζε δωρεάν τον ελληνικό στρατό με άφθονο στρατιωτικό υλικό από τα αποθέματα του Β΄ παγκοσμίου πολέμου. Αυτό συνεχίστηκε για δυο περίπου δεκαετίες. Μπορεί να μην είχαμε ό,τι πιο σύγχρονο, όμως για την προστασία από τον κομμουνιστικό κίνδυνο λαμβάναμε αρκετά και μάλιστα δωρεάν. Έτσι εφησυχασμένοι, εκτός από το καλυκοποιείο, κληροδότημα του Μποδοσάκη, δεν αναπτύξαμε κάτι περισσότερο στην αμυντική βιομηχανία.

Πολύ αργότερα, την 10ετία του 1960, αποφασίζεται η ναυπήγηση μικρών στην αρχή πολεμικών σκαφών. Το 1972 ιδρύεται η βιομηχανία οχημάτων Στάγιερ ΕΛΛΑΣ, η οποία το 1987 κρατικοποιείται και ονομάζεται πλέον Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ). Το 1975 ιδρύεται η Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) και το 1976 η Ελληνική Βιομηχανία Όπλων (ΕΒΟ). Η αεροπορική βιομηχανία ασχολήθηκε με τη συντήρηση, επισκευή και μετατροπή αεροσκαφών. Η παραγωγή ενός ελληνικού πολεμικού αεροπλάνου παρέμεινε πάντα και παραμένει ένα ανεκπλήρωτο όνειρο. Όμως οι βιομηχανίες όπλων και οχημάτων μπόρεσαν να κατασκευάσουν μια σειρά από αξιόλογα προϊόντα. Μερικά λαμπρά μυαλά εργάστηκαν και καινοτόμησαν, πολλοί δούλεψαν με αίσθημα ευθύνης, όμως οι βιομηχανίες αυτές επιχορηγήθηκαν με τεράστια ποσά, έγιναν χώρος κομματικής εκμετάλλευσης και χώρος πρόσληψης με ψηφοθηρικά κριτήρια. Οικονομικά βρέθηκαν να βρίσκονται ανάμεσα στην ύπαρξη και στην ανυπαρξία. Σπάταλη διαχείριση, πολιτικές παρεμβάσεις, έλλειψη αξιοκρατίας και προπάντων αποφάσεις, πολλές φορές με γνώμονα αντίθετο με το εθνικό συμφέρον. Οι μάχες στους διαδρόμους και τους προθάλαμους υπουργών, ανάμεσα στους αντιπρόσωπους ξένων βιομηχανιών, ήσαν σκληρές και ανελέητες και οι αποφάσεις πολλές φορές υπαγορευμένες όχι από το συμφέρον της χώρας.

Δύο χώρες, Ελλάδα και Ισραήλ, και οι δυο σχετικά μικρές με υπαρκτά προβλήματα εθνικής ασφάλειας. Και στις δυο χώρες υπάρχουν χιλιάδες που εργάστηκαν σκληρά. Όμως, το τελικό αποτέλεσμα που μετράει είναι πολύ κατώτερο των δυνατοτήτων για την πατρίδα μας και πολύ καλό ως εξαιρετικό για το κράτος του Ισραήλ.